

ÖNNITLEME!

LINDA LASS 90

Päikesepaistelisel sügisvärvides septembrikuu 19. päeval võttis Linda Lass oma tillukeses Eha tänava korteris vastu oma endisi kõige lähedasmaid kolleege ülikooli raamatukogust. Me istusime seal, vestlesime ja kuulasime meenutusi möödunud aegadest.

*

Linda Lass, neiuna Leier, sündis 19. septembril 1912. aastal Jõgeval. Hariduse sai Linda Tartu Tütarlaste Gümnaasiumis, mille ta lõpetas 1933. aastal. Pärast gümnaasiumi asus nooruke Linda tööle Lille kohvikus Tartus, pidas müüjaametit raamatu-

kaupluses ning oli ametnik-teenistuja Tartu raudteejaamas. 1941. aastal ta abiellus ning pühendas end täielikult abikaasa ja kahe väikepoja eest hoolitsemisele. Loomult polnud aga Linda “kodukana” tüüp ja nii hakkas ta uut töökohta otsima. 1947. aasta 1. septembril astus ta ülikooli raamatukogu teenistusse. Siin oli tema tööks komplekteerimisega seonduv, kuigi ameti- ja osakondade nimetused tihti muutusid — raamatukoguhoidja, bibliograaf, vanemredaktor, desinfektor, operaator komplekteerimisosakonnas, reserv-vahetusfondi osakonnas ja vana raamatu osakonnas. Niisugune loetelu peegeldab pigem asutuse võimalusi vajalikku inimest tööle hoida, kui seda, mida inimene väärinuks.

Tegelikkuses on L. Lass kogu oma armastuse andnud ülikooli raamatukogu sisuliseks täiendamiseks väärtkirjandusega. Sõjajärgsel perioodil oli selleks peamiselt kaks võimalust: kogude täiendamine nn. vaibevaraga (just nii nimetati üle 400 000 köite ulatuvat raamatuvara, mis oli nõukogude võimu poolt likvideeritud teadusseltside, korporatsioonide ja Eestist lahkunud õppejõudude-professorite kogudest ülikooli raamatukogusse koondatud) ning raamatuvahetuse taaselustamine uuema teaduskirjanduse hankimiseks. Mõlemas protsessis oli Lassu — nagu kõik kolleegid teda hellitavalt kutsusid — virk ja asjatundlik.

1967. aastal läks Linda ametlikult pensionile. Töösuhe raamatukoguga ei katkenud — hea kogude ja kataloogide tundjana leidis ta rakendust ajutistel asenduskohtadel. 1975. aastast kuni 1990. aastani töötas ta jällegi täiskoormusega, võrdselt nooremate kolleegidega.

Lassu oli noorematele kolleegidele väga hea õpetaja. Imetusväärased olid tema ilus käekiri, täpsus ja põhjalikkus, kadestamisväärased tema visadus ja kannatlikkus. Kui tekkis mingi keeruline probleem, siis Lassu asjasse sekkudes oli

lahendus kerge tulema ning otsuse võis lõplikuks kuulutada. Visadus võimaldas Lassul oma põhimõtetele kindlaks jääda ka temale rasketel aegadel. Linda Lass on sügavalt usklik inimene. Möödunud sajandi viiekümnendatel aastatel nõukogude korra “õitsvates tingimustes” pidi ta selle pärast taluma alandusi ja ränka tagakiusamist. Aga ka siis leidis raamatukoguperes häid töökaaslasi, sooja südamega inimesi, kes teda salaja toetasid ja aitasid. Nii mõtlebki Lassu raamatukogurahva peale hella tundega südames ja palub kõigevägevamat, et ülikooli raamatukogul ja tema kunagistel töökaaslastel hästi läheks. Ja hea, et nüüd on poeg talle toeks. Mõtleme meiegi tema peale ja tuletame meelde tema õpetussõnu. Lassu — palju õnne ja rahulikku vanaduspõlve!

Valvi Hiir, Urve Tõnnov

TIIU PÕLLUMAA 70

Kaalepite pere teine laps, tütar Tiiu, sündis 4. veebruaril 1932. aastal. Vanem vend Ain oli siis 6-aastane. Pere elas Kambjas — isa töötas metskonnas ja ema oli kodune. Haritud ja eestluse tõekspidamistega vanematele mõtleb Tiiu suure tänutundega.

1939. aastal alustas Tiiu haridusteed Tartu 1. Algkoolis, teise klassi läks ta Tartu 14. Algkooli, mis asus sel ajal kodule lähemal. Sellest koolist, hiljem tuntud Miina Härma nim. Tartu 2. Keskkoolina, sai Tiiu Kaalep 1950. aastal keskkooli lõputunnistuse. Sama aasta sügisel algasid õpingud Tartu Riikliku Ülikooli geograafiaosakonnas. Keeltehuvi tõi õpihulilise Tiiu 1956. aastal teist korda ülikooli — kaugõppesse inglise keelt õppima. Ta jõudis V kursusele, siis tuli abiellumine ja stuudium jäi sedapuhku pooleli, mitte aga õpingud. 1960. aastatel alustas ülikoolis Pent Nurmekunna eestvedamisel tegutsemist orientalistikaring, kus õpiti tundma idamaade kultuuri ja keeli. Tiiu uudishimulik ja ergas vaim pühendus hiina keele saladustesse. Hiina keele õpingute ajast on pärit tema kirjutised ajakirjas *Keel ja Kirjandus* (“Hiina kirjanduse eestikeelseist tõlkeist” ja “Hiina pärisnimede kirjutamine ladinatähelises kirjaväis”). Tiiu pikemad reisidki viisid teda huvist idamaade vastu Kesk-Aasiasse. Inglise keele oskust rakendas Tiiu tõlkijana. 1960. aastate Tartu ajalehes *Edasi* ilmus tema tõlgitud H. G. Wellsi ja M. Callaghani novelle.

Raamatukogutööd alustas Tiiu Põllumaa Eesti Põllumajanduse Akadeemia Raamatukogus. Tartu Ülikooli Raamatukoguga algas töösuhe 1968. aastal, esialgu bibliograafiaosakonnas ja siis hulk aastaid käsikirjade ja haruldaste raamatute osakonnas. Ta koostas mitu huvitavat näitust, uuris ja kirjeldas 19. sajandi vene illegaalset kirjandust, Lenini teoste haruldasi väljaandeid, vanu reisikirjel-